

ir rezultatų sklaida yra viena svarbiausių tradicijos apsaugos priemonių².

Dalia Blažulionytė

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
dalia.blazulionyte@lti.lt*

KASMETINIS TARPDALYKINIS PATARLĖMS SKIRTAS KOLOKVIUMAS PORTUGALIJOJE

„Visi keliai veda į Tavyrą, pasaulinę patarlių sostinę“, – tokiu skambiu posakiu paremiologai iš viso pasaulio kasmet kviečiami į Tavyrą Portugalijoje, į tarpdalykinį kolokviumą, skirtą patarlių tyrimams. Šiemet lapkričio 5–12 d. jis vyko 17-ąjį kartą (4-ąjį kartą nuotoliniu būdu). Pagrindiniai renginio organizatoriai – Tavyroje įsikūrusi UNESCO globojama Tarptautinė paremiologų asociacija (AIP-IAP, *The Associação Internacional de Paremiologia / International Association of Paremiology*), talkinama Tavyros savivaldybės.

Kolokviumas išskirtinis keliais aspektais. Visų pirma, tai didžiulis renginys, skirtas vieno iš trumpųjų folkloro žanrų – patarlių – tyrimams ir įvairioms su patarlėmis susijusioms veikloms pristatyti. Šiemet kolokviume dalyvavo pranešėjai iš 28 šalių, buvo perskaityta apie 70 pranešimų. Kolokviumo atmosfera itin demokratiška ir geranoriška: čia laukiami ne tik paremiologai, patarlių tyrėjai mokslininkai, bei kitų sričių specialistai, taikantys jas profesinėje veikloje, tai yra pedagogai, edukologai, psichologai, bet ir tiesiog patarlėmis besidomintieji. Renginio šeimininkai Rui

2 Su seminaro pranešimais ir diskusijomis galima susipažinti Prigimtinės kultūros instituto „YouTube“ paskyroje: https://www.youtube.com/watch?v=MHU_LbCS1cI&t=235s.

ir Marinela Soaresai kolokviumo senbuvius pasitinka kaip gerus bičiulius, o naujokus apgaubia rūpesčiu ir atida. Bent kartą pabuvęs šiame renginyje supranti, kodėl pranešėjus traukia grįžti į šią su patarlėmis susijusių žmonių bendruomenę ir savaite gyventi ypatingu kolokviumo ritmu: visą dieną dalyvauti plenariniuose posėdžiuose, per kavos pertraukas tęsti diskusijas ir dalytis mintimis, o vakarais susitikti prie vyno taurės, kultūriniame renginyje ar prie vakarienės stalo.

Šių metų kolokviume pranešimų būta labai įvairių. Pagrindinės mokslinės temos – paremiologijos metodologiniai klausimai, patarlės senuosiuose raštuose, patarlių konceptai, patarlių raiškos ypatumai, patarlių taikymas edukologijos procesuose.

Suomių folkloristės Liisos Granbom-Herranen pranešime nagrinėta patarlių šnekamosios vartosenos tyrimo problematika. Pranešėja akcentavo būtinybę kritiškai vertinti šaltinius, kuriais remiamasi šio pobūdžio paremiologijos tyrimuose, ir turėti omenyje, kad sukaupioji medžiaga dažniausiai perteikia ne objektyvią patarlės pavartojimo situaciją, o yra paveikta jas vartojusių (vartojančių) pateikėjų, taip pat rinkėjų, archyvarų, galiausiai tyrėjų. Outi Lauhakangas, pastaruoju metu daug dėmesio skirianti patarlių funkcijoms, pranešime „Patarlės kaip situacijų įvardijimai“ nagrinėjo asmeninės ir visuotinės patirties santykį, išryškėjantį patarlės pavartojimo momentu, aptarė dviprasmes situacijas, kurias be patarlių netgi būtų sunku suprasti.

Net keliuose pranešimuose patarlės buvo pristatytos ir nagrinėtos kaip įtaigos ir poveikio priemonės – tiek retoriškos, tiek psichologinės ar net galinčios paveikti globaliąją geopolitiką, kaip antai Bruno Filipe Costos pranešime „Paremiologija tarptautinėje geopolitikoje – kaip populiarioji kultūra gali atverti kelius į

geresnį pasaulį“. Itin produktyvus tyrėjas ir daugelio knygų autorius Wolfgangas Miederis, vienas žinomiausių pasaulio paremiologų ir įvairias paremiologinių tyrimų sritis aprėpiantis mokslininkas, šį syki pristatė JAV prezidento Johno F. Kennedy (1917–1963) pareminę retoriką. Pasak tyrėjo, pasitelkdamas biblines bei liaudies patarles J. F. Kennedy savo kalboms bei raštams pridėdavo tradicijai būdingo įtakingumo, svarumo. Kruopščiai išnagrinėjęs buvusio prezidento kalbas ir raštus, W. Miederis parodė, kaip virtuoziskai ir kūrybiškai prezidentas gebėjo pasitelkti patarles: kartais jas cituodavo kaip visuotinai žinomas ir priimtas tiesas, kitais kartais apie jas tik užsimindavo arba perkurdavo. Patarlės J. F. Kennedy komunikacijoje skambėdavo kaip įtaigus didaktiškumo nestokojęs perspėjimas, tačiau jomis taip pat buvo išsakomas optimistinis požiūris į žmonijos rytojų. Autorių kolektyvas iš Lenkijos ir Norvegijos (Izabela Dixon, Marta Bogusławska ir Haraldas Ullandas) pranešime „Kaip patarlės gali sustiprinti teigiamą požiūrį į save ir į pasaulį“ gvildeno klausimus, kaip nuo požiūrio į patarles ir nuo to, kokią jų vartojimo patirtį esame sukaukę, gali priklausyti jų poveikis ir noras ar nenoras jas vartoti. Pranešėjai parodė, kaip vaizdinga kalba gali perteikti tam tikrą pasaulėžiūrą: kalbėta apie patarles, skatinančias pozityvų mąstymą, diegiančias naudingas gyvenimiškas nuostatas.

Seniesiems raštams skirtuose pranešimuose nagrinėta tiek žodinė, tiek vizualioji patarlių raiška, jų funkcijos. Tomásas Vicente Ferreira, portugalų ir armėnų tyrėjas, pristatė IX a. šv. Nikiforo iš Konstantinopolio teologinį veikalą *Antirrhethici*, kuriame patriarchas Nikiforas, pasitelkdamas biblines patarles, ginčijo ikonoklasto imperatoriaus Konstantino V Kopronimo (741–775) idėjas ir atskleidė jo silpnų-

bes. Richardo L. Harrisio iš Kanados pranešime nagrinėti XIII a. islandų šeimos sagų – *Íslendinggasögur* – naratyvai, čekės Marie Novotná pranešime – islandų saga *Prakeiktieji broliai*, pasižyminti išskirtine patarlių gausa (pranešime keltas klausimas, ar ši ypatybė liudija ankstyvą sagos sukūrimo amžių, o gal taip pasireiškia vėlyvesnė žemyninės literatūros kūrinių įtaka). Paremijomis Viduramžių raštuose buvo skirti net keli čekų kolegų pranešimai. Lucie Doležalová aptarė senuosiuose raštuose skelbtas patarles, vaizduojančias tariamą tikrovę, – pasirodo, tokių posakių yra ištis nemažai. Mokslininkė svarstė, ar iš to galima daryti išvadą apie Viduramžiais gyvavusių tikrovės suvokimą. Karelas Pacovský pristatė XIV a. pradžios Dalimilo kroniką – pirmąją čekų kroniką, kurioje gausu patarlių ir priežodžių, Jakubas Kozákas pranešimą skyrė Viduramžių patarlėms, įprastai lotyniškoms, neretai nepakliūvančioms į tipologines tautų sistemas: pranešime aptartos jų ypatybės ir funkcijos, galimybė per jas suvokti Viduramžių pasaulėžiūrą ir pasaulėvoką, taip pat pristatytas neseniai surastas XIV a. pabaigos ar XV a. pradžios Bohemijos rankraštis su gausia patarlių ir kitokių frazeologinių junginių kolekcija. Šiuo metu Tartu universitete dirbantis Jonathanas Roperis pristatė vadinamąsias „Alfredo patarles“ – keturiuose XIII a. anglų rankraščiuose minimą neva IX a. valdovo karaliaus Alfredo patarlių rinkinį. Pranešime aptarti įvairūs šio teksto variantai, jis lygintas su kitais tokio tipo rinkiniais. Italų mokslininkės Elenos Di Venosos pranešimas buvo skirtas spalvų simbolikai patarlėse: nagrinėti pavyzdžiai su „balta“ ir „juoda“ iš Viduramžių šaltinio *Thesaurus proverbiorum medii aevi* ir siekta parodyti, kad balta spalva nebūtinai sietina su pozityvumu, o juoda – su negatyvumu.

Lina Maria M. Oliveira iš Portugalijos pranešime pristatė Andrea Alciato emblemų rinkinį *Emblematum Liber*. Pasak pranešėjos, Alciato sukūręs su vaizdais susietą ideografinę kalbą ir įtvirtinęs kanoninę trinarę emblemos formą: moto (šūkį, kuriuos emblema pavadinama), pačią emblemą (simbolinį vaizdinį), epigramą arba deklaraciją (pamokomojo turinio paaiškinimą). Emblemos iki XVIII a. pabaigos buvusios įtaigios vaizdžios komunikacinės priemonės, perteikiančios politines, religines ir moralines nuostatas.

Dar vieno čekų tyrėjo Michalo Kováro pranešimas buvo skirtas frazeologizmams ir patarlėms, skelbtiems XIX a. šaltinyje, dvasininko M. J. Sychros sudarytame rinkinyje. Jo medžiaga, tikėtina, rinkinio sudarytojo surinkta iš parapijiečių Moravijos valstiečių. Dalį posakių jis įvardijęs kaip patarles, frazeologizmus išvertęs į savo gimtąją (vokiečių) kalbą ir kartais originaliai, imituodamas patarles, juos paaiškinęs. Klausantis pranešimo, kilo minčių apie šio čekų frazeologijos rinkinio ir mūsų Liudviko Adomo Jucevičiaus sudarytos pirmosios lietuvių patarlių knygos *Przyslowia ludu litewskiego* (1840) panašumus. Jau šiuolaikiniam paremiografiniam šaltiniui, Frederico Johnsono suahelų–anglų kalbų žodynui, buvo skirtas Fionnualos Carson Williams pranešimas, pavadintas „Kelios suahelų patarlės Johnsono 1939 m. žodyne“.

Akivaizdu, kad populiarumo nepraranda lyginamieji patarlių formos bei turinio tyrimai. Šios srities pranešimai įprastai sulaukia klausytojų dėmesio, po jų kyla diskusinių klausimų, papildymų, pastabų apie konkrečių kalbinių bendruomenių patarlių vartosenos tradiciją. Ana Passarinho iš Portugalijos nagrinėjo „vilties“ koncepto raišką skirtingose kultūrose ir jų patarlėse. Maslina Ljubičić iš Kroatijos nagrinėjo bendrajam Europos tautų paveldui

priklausančias trinares patarles ir semantines jų komponentų sąsajas, aiškinosi, kas gali lemti tokių patarlių leksikos pasirinkimą. Nargiza Abdullaeva, atvykusi iš Uzbekijos, iš lingvistinės-kultūrinės perspektyvos aptarė patarlių atitikmenų parinkimą paremiologiniuose žodynuose. Nagrinėtas uzbekų ir anglų, kaip genetiškai tolimų kalbų, atvejis. Beje, šiomet kolokviume Uzbekijai atstovavo didelė tyrėjų grupė. Jų pranešimuose, remiantis lingvistinės pragmatikos metodologija, nagrinėtos uzbekų patarlių funkcijos, pristatyti literatūrinės kilmės posakiai uzbekų ir anglų kalbomis, mandagumo raiška šių kalbų patarlėse, taip pat aptarta eliptinė sintaksinė patarlių forma, patarlės bei frazeologizmai nagrinėti kaip tautos gyvensenos, elgesio, tradicijų, stereotipų ir simbolių atspindys.

Ellertas Thoras Jóhannssonas ir Thórdís Úlfarsdóttir pristatė islandų atitikmenų paieškas patarlėms portugalų ir anglų kalba, skelbtoms Gyula Paczolay rinkinyje „Europos patarlės“ (2002). Aptartos islandų patarlių skirtybės, atskleidžiančios islandų mąstymo savitumą, nulemtą tautinės istorijos, geografijos ir kultūros, taip pat minėtos patarlių vertimo problemos, kai nerandama atitikmenų.

Būta pranešimų, skirtų atskirų kalbinių bendruomenių paremių tyrimams. Magdalena Filary iš Rumunijos pristatė duonos įvaizdį rumunų patarlėse. Rethabile Possa-Mogoera iš Pietų Afrikos Respublikos – motinystės traktuotę Basotho patarlėse. Domingas Monte kalbėjo apie metaforinę Kongo patarlių prigimtį ir galimybę tą pačią patarlę pritaikyti įvairiose situacijose. Haiwen Han pristatė kinų žemdirbystės patarles, kuriose minimi įrankiai ir padargai. Estų folkloristė Piret Voolaid aptarė vilko ir avies įvaizdžius estų patarlėse – jų opozicija patarlėje įprastai praneša apie pavojų. Pranešime nuo seniausių

variantų iki šiuolaikinės vartosenos modifikacijų nagrinėta patarlė „Ir vilkas sotus, ar avis sveika“, įprastai taikoma kompromiso ir susitarimo situacijai nusakyti.

Šiek tiek keista, kad šių metų kolokviume buvo perskaityti vos keli išskirtinai šiuolaikinės patarlių vartosenos reiškiniams skirti pranešimai. Kroatė Anita Pavić Pintarić kalbėjo apie Kroatijos sporto žurnalistikoje vartojamas patarles. Šios nagrinėtos atsižvelgiant į patarlės vartotojus, taip pat nustatyta, kokios jų funkcijos. Kaip itin įdomų ir puikiai parengtą minėčiau lenkų tyrėjos Joannos Szerszunowicz pranešimą apie patarles, frazeologizmus bei vadinamuosius sparnuotuosius posakius, atsiradusius iš politinės komunikacijos fragmentų. Pranešime semantiniu, stilistiniu ir pragmatiniu aspektu nagrinėtos įvairių politikų pasakytos ir šiuolaikinėje vartosenoje kaip savarankiškos įsitvirtinusios frazės, taip pat aiškintasi, kas lėmė, kad tokie posakiai įsiliejo į šiuolaikinės lenkų kalbos fondą. Estų tyrėjas Risto Järvas nagrinėjo galimybes pasitelkti patarlę kaip tradicinio paveldo sklaidos viešojoje erdvėje priemonę: Estų literatūros muziejaus Estų folkloro archyvas nuo 2010 m. pradėjo iniciatyvą, pavadintą *ERATERA* (arba „Grūdas iš Estų folkloro archyvo“), ir, siekdamas populiarinti įvairius tautosakos žanrus, nuolat fragmentais viešindavo archyve saugomą medžiagą. 2018–2023 m. kartą per savaitę kaip „tautosakos grūdas“ socialiniuose tinkluose būdavo skelbiama patarlė. Pranešime nagrinėtas skaitytojų susidomėjimas ir reakcijos į įvairias patarles, skaitytojų komentarai.

Tarpžanrinei problematikai buvo skirtas graikų tyrėjų Gergiosio Tserpeso ir Emmanouelos Katrinaki pranešimas „Patarlės graikų melų pasakose (ATU 1875–1899): siurrealistinis metaforų taikymas“.

Akivaizdu, kad didžioji dalis perskaitytų pranešimų buvo tarpdisciplininio pobūdžio. Kaip matyti, dažniausiai patarlės pakliūva į lingvistų, etnolingvistų, medicvistų tyrimų lauką, į psichologų, edukologų praktikas. Klausytojų susidomėjimo ir reakcijų sulaukė ispano Luiso J. Tosina Fernándezo pranešimas: jame tyrėjas siūlė tirti patarlių vartosena, taikant garsaus XX a. prancūzų sociologo Pierre'o Bourdieu pasiūlytą komunikacijos modelį, kur komunikacija apibūdinama komercijos terminais. Pagal šią teoriją individo pasakymas įgyja komunikacinės vertės, priklausomai nuo sakytojo turimo „kapitalo“, kuris galės būti įvairaus pobūdžio – simbolinis, socialinis kultūrinis. Simiono Doru Cristea, rumunų kilmės folkloristo, lingvisto, filosofo, pranešime buvo kalbama apie ontologinę patarlių vertę, apie abipusę kalbos bei tikėjimo ir patarlių sąveiką: kalba ir tikėjimas esantys būtina sąlyga patarlėms gyvuoti, o patarlės savo ruožtu veikiančios kalbinę veiklą ir tikėjimą. Kaip išskirtinį minėčiau Pedro Amaralo Xaviero pranešimą „Nupiešk man patarlę: tarpdisciplininis kelias“, kuriuo pristatytas meno mokyklos projektas. Čia akcentuota individuli patarlės percepcija ir raiška, pristatyti dailės darbai stebino originalumu ir branda. Patarlių raiškai per tradicijos ir modernumo sankirtą Angolos kultūroje ir komunikacijoje buvo skirtas Abreu Dos Paxe'o pranešimas.

Keli pranešimai buvo skirti patarlių ir grožinės literatūros sąsajoms, patarlių realizacijai meninėje kūryboje, galimybėms šitaip perteikti liaudies tradicijas. Irina Zimonyi-Kalinyina iš Vengrijos iš paremiologinės perspektyvos nagrinėjo Nikolajaus Gogolio *Revizorių* rusų ir portugalų kalbomis. Pietų Afrikos Respublikos pranešėjas Munzhedzis Jamesas Mafela, pasitelkęs literatūros kūrinį ir patarlę, kuria kūri-

nys pavadintas, pristatė vienoje iš Afrikos genčių tebegyvuojančios paprotinės teisės nuostatą – prigimtinę bendruomenės vado (karaliaus) teisę. Portugalų tyrėjas Francisco Topa nagrinėjo jūreivio nepastovios meilės įvaizdį, apibūdinamą posakiu *Um amor em cada porto* („Kiekviename uoste po merginą“), ir jo raiškas įvairiuose literatūros, muzikos kūriniuose ir kine. Filipe Piresas nagrinėjo portugalų dramaturgo, rašytojo, žurnalisto José Saramago kūrybą ir kaip joje, pasitelkiant patarles, apmąstomi su tikėjimu susiję klausimai. Khurshida Djalilova iš Uzbekijos nagrinėjo patarles uzbekų rašytojo Abdulla Avloni kelionės užrašuose.

Keli pranešimai buvo skirti patarlių kaip pedagoginės, mokomosios priemonės tyrimams. Ispanė Maria del Carmen Ugarte Garsía pasakojo apie patarles, išrašytas senos *Becerril de Campos* kaimelio mokyklos langų rėmuose. Apie patarlių įtraukimą į mokymosi procesus pranešimą skaitė čekų mokslininkė Iva Svobodová („Romanų kalbos slavų kalbomis kalbantiems universitetų studentams. Patarlės kaip šaltinis mokantis akademinės portugalų kalbos“); bendrą AIP-IAP ir Dr. Francisco Fernandes Lopes mokyklų asociacijos projektą pristatė Pedro Ramalhete ir Hugo Neto Lopesas. Marco Gussetas iš Vokietijos perskaitė pranešimą apie būdus, kaip senąsias rytų patarles įtraukti į elektroninio mokymosi procesą. Sociologė, kultūros antropologė Isabela Marçano iš Portugalijos, remdamasi dualistine in ir jang dialektika ir patarlėmis reiškia pasaulėžiūrinę prieštarą, pranešime teigė, kad edukacinėms sistemoms naudinga nagrinėti patarlių paradoksalmą: taip individui padedama suvokti tikrovę ir atrasti sudėtingo išorinio ir vidinio gyvenimo pusiausvyrą. Airesas Carvalho siūlė patarles integruoti į socialinius žaidimus: savo pra-

nešime jis pristatė domino, kurio tikslas – gaivinti vyresniųjų žaidėjų atmintį ir skatinti perduoti žodinių paveldą jaunesiems žaidėjams.

M. Soares ir R. Soaresas, sukaukę didžiulę tokios veiklos patirtį, pristatė vietinius kultūrinio turizmo projektus, kuriuose kartu su istoriniu, gastronominiu pristatomas ir paremiologinis paveldas.

Iš vadinamųjų neprofesionalių pranešimų išskirčiau Prancūzijoje gyvenančios norvegės Catrine Bang Nilsen pranešimą apie šiek tiek avantiūristinę idėją – per karantiną prancūzų kalba transliuotoje muzikinėje tinklalaidėje vartoti norvegų patarles. Patarles ji pateikdavo pažodžiui išverstas į prancūzų kalbą, o pranešime visų pirma kėlė su vertimo procesu susijusį klausimą: ar išversta patarlė perteikia tą pačią liaudies išmintį kaip ir gimtakalbėje kultūroje, o gal veikiau sukelia humoristinį efektą, kaip antipatarlės? Taip pat pranešėja paaiškino, kodėl pasirinko ne prancūziškas, o norvegiškas patarles, kartais net nederančias prie konteksto: taip ji siekė supažindinti klausytojus su kita kultūra, kartais tiesiog patraukti dėmesį, savotiškai pajauokauti ar sukurti absurdo įspūdį.

Būta pranešimų, kuriuos su paremiologija tesiejo pacituotos tos tematikos patarlės, kaip antai portugalės Marios Helenos Pereiros pranešimas „Kaip pasiekti širdies žinojimą / išmintį“: čia daugiausia dėmesio skirta kliovimosi širdimi idėjai ir siekta kai kuriuos teiginius pagrįsti mediciniskai.

Kolokviume Lietuvai atstovavome trise: kolegės iš Vilniaus universiteto Kristina Rutkovska bei Irena Snukiškienė su bendru pranešimu „Patarlė kaip minimalus tekstas: lingvistiniai ir kultūriniai būdai konceptualizuoti „motiną“ lietuvių, lenkų ir anglų k.“ ir aš, Dalia Zaikauskiene. Kolegių pranešime buvo pristatytas semantinis ir aksiologinis „motinos“ koncepto

turinys. Beje, aptariant tyrimo medžiagą išaiškėjo intriguojantis aspektas: lietuvių ir lenkų patarlių su motinos įvaizdžiu surinkta kur kas daugiau negu anglų; apie šio reiškinio priežastis svarstyta ir diskusijoje. Šiek tiek gaila, kad kolokviumo sesijų pranešimai grupuoti neatsižvelgiant į pranešimų temas. Manau, sugretinus kolegijų ir R. Possa-Mogoera iš Pietų Afrikos pranešimus būtų radęsi įdomių įžvalgų apie motinos traktuotę skirtingų tautų patarlėse.

Mano pranešimas, parengtas drauge su terminologu, vertėju Egidijumi Zaikausku, buvo skirtas pristatyti mašininio vertimo eksperimentą: paėmę 100 patarlių, skelbtų šaltinio *Lietuvių patarlės ir priežodžiai* (LPP) IV tome, išvertėme jas keliomis mašininio vertimo programomis ir palyginome su vertėjo vertimais (kaip žinia, LPP skelbiami patarlių tipų antraščių pažodiniai vertimai į anglų, vokiečių ir rusų kalbas). Eksperimentu siekta patikrinti, kiek racionalu pasitelkti mašininį vertimą, kokios dažniausios vertimo klaidos, kaip reikėtų apdoroti tekstą, kad verčiant mašininio būdu būtų pasiektas geresnis rezultatas. Tyrimas parodė, kad tikslinga pasitelkti mašininį vertimą kaip pagalbinę priemonę, nes aiškios struktūros bendrinės leksikos sakiniai verčiami palyginti gerai ir taip galima greitai išversti nemenką teksto dalį. Paaiškėjo, kad siekiant ge-

resnio rezultato reikėtų naudotis keliomis mašininio vertimo programomis – kaip parodė tyrimas, geriausiai užduotį atliko „DeepL Translate“ ir „Google Translate“. Pažymėtina, kad mašininio vertimo programos ypač praverčia, jei vertėjas verčia ne į savo gimtąją kalbą: jos gali pasiūlyti tai kalbai būdingesnės leksikos ir žodžių junginių ar sintaksinių konstrukcijų.

Be visokeriopos naudos, įgyjamos tokiuose renginiuose, norėčiau pasidžiaugti puikia proga tarptautinei paremiologų bendruomenei priminti apie Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto leidžiamą šaltinį *Lietuvių patarlės ir priežodžiai*. Leidinys išsamiai pristatytas 2020-aisiais, kai kolokviume buvo pirmą kartą atstovaujama Lietuvai – tuomet pranešimus skaitėme drauge su Vita Džekčioriūte. Dabar leidinys *Lietuvių patarlės ir priežodžiai* ne tik minėtas pranešimuose, bet ir eksponuotas paremiologinių leidinių parodoje Tavyros miesto bibliotekoje. Ir, žinoma, džiugu dėl užmegztų naujų mokslinių kontaktų prieš kitąmet Vilniuje vyksiančią tarptautinę konferenciją, skirtą paminėti Kazio Grigo 100-osioms gimimo metinėms, – joje tikimės išvysti ir kolegų paremiologų.

Dalia Zaikauskienė

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
dalia.zaikauskiene@liti.lt